

**MONITOROVACIA SPRÁVA PLNENIA STRATÉGIE SLOVENSKEJ
REPUBLIKY PRE INTEGRÁCIU RÓMOV DO ROKU 2020
ZA ROK 2016**

OBSAH

1. Úvod	3
1.1. Aktualizácia akčných plánov Stratégie.....	4
2. Monitorovanie a hodnotenie Stratégie.....	6
2.1. Národný projekt Monitorovanie a hodnotenie.....	6
2.2. Monitorovanie na úrovni Európskej únie	7
2.3. Výročná monitorovacia správa	8
3. Monitorovanie aktivít a finančnej implementácie Stratégie.....	10
3.1. Monitorovanie aktivít Stratégie.....	10
3.2. Monitorovanie finančnej implementácie Stratégie.....	11
3.2.1. Dotačná schéma USVRK	12
4. Záver.....	15
Zoznam použitých skratiek v materiáli a v prílohách.....	16

1. Úvod

Stratégia Slovenskej republiky pre integráciu Rómov do roku 2020 (ďalej len „Stratégia“) je koncepčným materiálom definujúcim smerovanie verejných politík v oblasti sociálneho začleňovania na viaceré cieľové skupiny rómskej populácie, pričom prevažná väčšina z nich je zameraná na obyvateľov marginalizovaných rómskych komunít (ďalej len „MRK“). Hlavným zámerom Stratégie je zastavenie segregácie rómskych komunít, a dosiahnutie pozitívneho obratu v sociálnom začleňovaní rómskych komunít, nediskriminácii a zmene postojov väčšinového obyvateľstva voči rómskej menšine.

Stratégia reaguje na potrebu riešiť výzvy spojené so sociálnym a spoločenským začleňovaním rómskych komunít v nadväznosti na Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov označené ako Rámec Európskej únie pre vnútroštátne stratégie integrácie Rómov do roku 2020 (ďalej len „Rámec EÚ“).¹

Stratégia bola prijatá uznesením vlády Slovenskej republiky č. 1 z 11. januára 2012, ktoré určilo revidovaný národný akčný plán (ďalej len „AP“) Dekády začleňovania rómskej populácie 2005 – 2015 aktualizovaný na roky 2011 – 2015 ako AP Stratégie a súčasne uložila ďalšie úlohy v oblasti jej monitorovania a revízie.

Po jej prijatí a posúdení Európskou komisiou (ďalej len „EK“) sa stala hlavným východiskovým dokumentom pre tvorbu vládnych politík zameraných na integráciu Rómov v Slovenskej republike, a tiež východiskovým materiálom pre nastavenie využívania finančnej pomoci z Európskych štrukturálnych a investičných fondov v rokoch 2014 - 2020.

V roku 2015 Úrad splnomocnenca vlády Slovenskej republiky pre rómske komunity (ďalej len „USVRK“) na základe bodu C.5 vyššie uvedeného uznesenia vlády Slovenskej republiky č. 1 z 11. januára 2012 pristúpil k príprave nových AP Stratégie.

Dňa 22. februára 2017 bol uznesením vlády Slovenskej republiky č. 87 schválený dokument Aktualizované akčné plány Stratégie Slovenskej republiky pre integráciu Rómov do roku 2020 na roky 2016 - 2018 pre oblasti: D.2.1 Oblasť vzdelávania, D.2.2 Oblasť zamestnanosti, D.2.3 Oblasť zdravia, D.2.4 Oblasť bývania, a nový AP pre oblasť D.2.5 Oblasť finančného začlenenia.

¹ Cieľom Rámca EÚ je pomôcť členským štátom, aby zmenou prístupu k začleňovaniu Rómov zabezpečili viditeľné zmeny v ich životných podmienkach. Rámec EÚ po prvýkrát komplexne rieši začleňovanie Rómov na úrovni EÚ a jednoznačne ho spája so stratégiou Európa 2020 (zdroj: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=CELEX%3A52012DC0226>). Rada predložila členským štátom, dňa 6.4.2011 pod číslom 8727/11, predmetné oznámenie Komisie - KOM(2011)173, obsahujúce výzvu pre členské štáty - aby pripravili alebo revidovali národné stratégie integrácie Rómov s cieľom efektívnejšie čeliť výzvam začlenenia rómskeho obyvateľstva. Následne Rada na 3 089. zasadnutí dňa 19. mája 2011 prijala Závery Rady - Rámec EÚ a rozhodla o ich publikácii v Úradnom vestníku Európskej únie (Ú. v. EÚ C 258, 2.9.2011, s.6). Závery Rady boli potvrdené následne aj závermi Európskej Rady z 24. júna 2011, ktorými boli členské štáty vyzvané na urýchlené vykonanie záverov Rady z 19. mája 2011 o rámci EÚ.

Podľa bodu C.4. uznesenia vlády Slovenskej republiky č. 1 z 11. januára 2012 v znení bodu D.3. uznesenia vlády Slovenskej republiky č. 87 z 22. februára 2017 splnomocnenec vlády Slovenskej republiky pre rómske komunity (ďalej len „splnomocnenec“) má povinnosť každoročne predložiť na rokovanie vlády monitorovaciu správu plnenia Stratégie Slovenskej republiky pre integráciu Rómov do roku 2020 (ďalej len „monitorovacia správa“).

Cieľom predkladanej monitorovacej správy za rok 2016 je na základe informácií o stave plnenia úloh od zodpovedných rezortov zmonitorovať stav plnenia jednotlivých opatrení a aktivít AP Stratégie za rok 2016.

Prehľad plnenia jednotlivých opatrení a aktivít za monitorovacie obdobie 2016 je uvedený v Prílohe.

1. 1. Aktualizácia akčných plánov Stratégie

V priebehu rokov 2015 a 2016 ÚSVRK realizoval proces revízie Stratégie a tvorby aktualizovaných AP pre prioritné oblasti: vzdelávanie, zamestnanosť, bývanie, zdravie a nový AP pre oblasť finančné začlenenie na obdobie troch rokov spolu s nastavením mechanizmu monitorovania a hodnotenia napĺňania cieľov Stratégie.²

V záujme zabezpečenia aktívnej participácie a spolupráce všetkých relevantných subjektov bola opatrením splnomocnenca zriadená *Poradná komisia splnomocnenca vlády SR pre prípravu revízie a aktualizácie Stratégie Slovenskej republiky pre integráciu Rómov do roku 2020, tvorbu a implementáciu jej akčných plánov, monitorovanie a hodnotenie*³, pozostávajúca zo zástupcov príslušných ministerstiev, regionálnej a lokálnej samosprávy, akademickej obce a zástupcov mimovládnych organizácií.

Návrhy jednotlivých AP boli spracované na úrovni tematických pracovných skupín. Tematické pracovné skupiny boli zložené z expertov pre dané oblasti, zástupcov rezortov, samospráv, mimovládnych organizácií a zástupcov USVRK. Pri tvorbe AP Stratégie bol uplatnený postup podľa odporúčania bodu B.1. uznesenia vlády Slovenskej republiky č. 645/2014 k Pravidlám zapájania verejnosti do tvorby verejných politík.

V apríli 2016 bol vládou Slovenskej republiky (uznesenie vlády Slovenskej republiky č. 134 z 6. apríla 2016) vymenovaný za splnomocnenca vlády Slovenskej republiky pre rómske komunity Ábel Ravasz.⁴ Po jeho zvolení USVRK znovu pristúpil k procesu aktualizácie Stratégie a k príprave nových AP na roky 2016 - 2018.

² Východiskovým dokumentom bolo odporúčanie Rady zo dňa 9. decembra 2013 o účinných opatreniach na integráciu Rómov v členských štátoch (Ú. v. EÚ C 378, 24. decembra 2013) v nadväznosti na Rámcovú smernicu EÚ - Závery Rady (Ú. v. EÚ C 258, 2. septembra 2011).

³ Opatrenia č. 6 z roku 2014 a č. 2 z roku 2015 boli vydané v Zbierke interných predpisov splnomocnenca vlády Slovenskej republiky pre rómske komunity Ministerstva vnútra SR.

⁴ Uznesenie vlády Slovenskej republiky č. 134 zo 6. apríla 2016.

Obsah aktualizovaných cieľov Stratégie pre oblasť zamestnanosť vo veľkej miere nadväzuje na pôvodné ciele vládou Slovenskej republiky schválenej Stratégie. Pri úprave cieľov a tvorbe akčných plánov USVRK vychádzal aj z obsahu Operačného programu Ľudské zdroje (ďalej len "OP LZ") na roky 2014 - 2020, Národnej stratégie zamestnanosti Slovenskej republiky do roku 2020, Externého hodnotenia Stratégie Slovenskej republiky pre integráciu Rómov do roku 2020, údajov a analýz v Atlase rómskych komunít na Slovensku 2013 a verejne dostupných štatistických údajov.

Uvedené AP na roky 2016-2018 definujú opatrenia a aktivity na obdobie troch rokov s cieľom prispieť k plneniu globálnych a čiastkových cieľov Stratégie spolu s nastavením mechanizmu monitorovania a hodnotenia napĺňania cieľov Stratégie. Globálne sa zameriavajú na zlepšenie prístupu detí z MRK / žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia ku kvalitnému vzdelaniu na všetkých vzdelávacích stupňoch; zlepšenie kvality a dostupnosti opatrení aktívnej politiky trhu práce, prepojenia odbornej prípravy a vzdelávania s trhom práce, podpory uplatňovania dočasných vyrovnávacích opatrení v praxi; zlepšenie prístupu ku kvalitnej zdravotnej starostlivosti a životných podmienok; skvalitnenie bývania MRK prostredníctvom prístupu k základnej infraštruktúre a vybavenosti. Taktiež majú za cieľ podporiť finančnú inklúziu MRK prostredníctvom zvýšenia finančnej gramotnosti a prístupnosti nástrojov oddlžovania.

2. Monitorovanie a hodnotenie Stratégie

Oblasť monitorovania a hodnotenia je mimoriadne dôležitá a je nevyhnutné, aby systém monitorovania poskytoval adekvátnu spätnú väzbu v nadväznosti na plnenie cieľov aktualizovaných AP Stratégie na roky 2016 - 2018 všetkým zainteresovaným inštitúciám a organizáciám na rôznych úrovniach.

Zhromažďovanie dát o sociálno-ekonomických podmienkach života MRK a dopadoch politík na túto časť populácie má veľký význam pre cielenie jednotlivých opatrení a pre napĺňanie cieľov Stratégie a jej AP.

2.1. Národný projekt Monitorovanie a hodnotenie

Kľúčovým nástrojom pri zhromažďovaní dát o sociálno-ekonomických podmienkach života MRK a celkovom procese monitorovania a hodnotenia inkluzívnych politík je viacročný národný projekt *Monitorovanie a hodnotenie inkluzívnych politík a ich dopad na marginalizované rómske komunity* (ďalej len „NP MaH“), ktorého zámer bol schválený *Komisiou pri Monitorovacom výbore pre Operačný program Ľudské zdroje pre prioritné osi č. 5 a 6* dňa 15. decembra 2016.

NP MaH má byť implementovaný USVRK z prostriedkov Európskeho sociálneho fondu OP LZ, prioritnej osi Integrácia marginalizovaných rómskych komunit (PO5). Jeho hlavným cieľom je zabezpečiť komplexné monitorovanie a hodnotenie inkluzívnych politík a vyhodnotenie ich dopadu na rómsku populáciu, predovšetkým MRK prostredníctvom zhromažďovania dát a informácií o socioekonomických podmienkach života Rómov. Špecifické ciele NP MaH sú:

- a) Vytvoriť a zaviesť mechanizmus monitorovania a priebežného hodnotenia úspešnosti a efektívnosti jednotlivých nástrojov inkluzívnych politík a vyhodnocovania ich dopadu na rómsku populáciu, predovšetkým MRK;
- b) Zabezpečiť štandardizovaný a pravidelný zber dát v prostredí MRK vrátane aktualizácie existujúcich databáz, využívajúc rôzne metódy a postupy vrátane štandardizovaných štatistických zisťovaní;
- c) Zabezpečiť prepojenie mechanizmu monitorovania Stratégie s monitorovacím rámcom na úrovni Európskej únie – záväzkom Slovenskej republiky v zmysle odporúčania Rady o účinných opatreniach na integráciu Rómov v členských štátoch.

V rámci NP MaH sa priebežne počas celej realizácie národného projektu predpokladá pravidelný zber administratívnych dát od ministerstiev a ostatných orgánov štátnej a verejnej správy, ktoré budú spracovávané do každoročných monitorovacích správ ako aj využité pri reportovaní plnenia záväzkov na úrovni EÚ (t.j. odpočtovanie plnenia odporúčania Rady o účinných opatreniach na integráciu Rómov v členských štátoch). Zároveň sa plánuje

realizácia špecializovaného zisťovania EU-SILC⁵⁾ (Zisťovanie o príjmoch a životných podmienkach) v prostredí MRK, prostredníctvom ktorej sa získa významná zdrojová základňa údajov o príjmoch, úrovni a štruktúre chudoby a sociálnom vylúčení domácností MRK. V rámci aktualizácie Atlasu rómskych komunít sa budú zisťovať údaje o infraštruktúre obcí a rómskych osídlení, dostupnosti sociálnych a zdravotných služieb, politickej a občianskej participácii rómskych obyvateľov, o ekonomických a kultúrnych aktivitách či školskej inklúzii a infraštruktúre.

Súčasťou NP MaH je aj realizácia hodnotenia implementácie Stratégie podľa jej štyroch hlavných oblastí (vzdelávanie, bývanie, zdravie a zamestnanosť) a troch prierezových oblastí (oblasť prístupov smerom k väčšinovej spoločnosti, nediskriminácia, finančné začlenenie), ako aj vytvorenie a prevádzka on-line informačného portálu predmetného národného projektu. Informačný portál bude slúžiť pre odbornú a širokú verejnosť, bude informovať o výstupoch národného projektu, bude zdrojom údajov o cieľovej skupine, bude poskytovať odkazy na ostatné zdroje údajov o rómskej populácii a sprostredkovať prepojenia na informácie o iných projektoch a príkladoch dobrej praxe zameraných na inklúziu Rómov.

2.2. Monitorovanie na úrovni Európskej únie

Dňa 9. decembra 2013 Rada EÚ prijala odporúčanie o účinných opatreniach na integráciu Rómov v členských štátoch (Ú. v. EÚ C 378, 24.12.2013, s. 1),⁶⁾ ktorým sa posilnil Rámec EÚ. Prijatím dokumentu Rady EÚ sa členským štátom poskytnú usmernenia týkajúce sa prierezových politík zameraných na integráciu Rómov s cieľom zabezpečiť vykonávanie národných stratégií integrácie Rómov (ďalej len „NRIS“) na miestnej úrovni, presadzovanie antidiskriminačných pravidiel, dodržiavanie prístupu zameraného na sociálne investície, ochranu rómskych detí a žien, a riešenie problému chudoby.

Na základe odporúčania Rady o účinných opatreniach na integráciu Rómov v členských štátoch vznikla členským štátom EÚ povinnosť k januáru 2016 po prvýkrát, a následne každoročne, odpočítavať opatrenia prijaté v súlade s týmito odporúčaniami a poskytnúť informácie ohľadom progresu dosiahnutého v rámci implementácie ich NRIS alebo opatrení, ktoré sú súčasťou širších inkluzívnych politík.

V súvislosti s touto povinnosťou EK poverila Agentúru FRA vypracovať v spolupráci s členskými štátmi EÚ, v súlade so spomenutými odporúčaniami a s Chartou EÚ o základných právach, jednotný súbor ukazovateľov pre účely sledovania pokroku v plnení národných stratégií. Slovenská republika sa v priebehu rokov 2014 a 2015 zúčastňovala na uvedenej spolupráci koordinovanej Agentúrou FRA v rámci „Working party on Roma Integration Indicators“ prostredníctvom USVRK ako Národného kontaktného bodu NRIS

⁵⁾ Napríklad nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) 1177/2003 o štatistike Spoločenstva o príjmoch a životných podmienkach (EU-SILC) konsolidované znenie (Ú. v. EÚ L 165, 3.7.2003, s. 1).

⁶⁾ Viac na [http://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/PDF/?uri=CELEX:32013H1224\(01\)&from=SK](http://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/PDF/?uri=CELEX:32013H1224(01)&from=SK).

vo vzťahu k zahraničným partnerom, ktorý zároveň zastáva úlohu koordinátora aktivít spojených so zberom a reportovaním dát. Výsledkom spolupráce bolo vytvorenie nástroja pre monitorovanie plnenia Odporúčaní rady a NRIS alebo integrovaných súborov politických opatrení na integráciu Rómov v členských štátoch EÚ. Predmetný nástroj vo forme excelovského dotazníka bol pilotne overený v praxi začiatkom roku 2016, keď členské štáty reportovali plnenie Odporúčaní Rady a NRIS za rok 2015. Do odpočtu sa zapojilo 19 členských štátov.

V priebehu roka 2016 Európska komisia - Directorate-General for Justice and Consumers (ďalej len „DG-JUST“) - v spolupráci s členskými štátmi pokračovala vo vývoji reportovacieho nástroja. USVRK aktívne participoval na pracovnej skupine národných kontaktných bodov, facilitovanej DG-JUST, ktorej úlohou bolo testovanie on-line verzie nástroja. Prostredníctvom výslednej verzie mali členské štáty do konca marca 2017 odpočítavať progres v plnení inkluzívnych opatrení za rok 2016. Odpočet prebiehal za priamej participácie rezortov zodpovedných za implementáciu príslušných politík, ktoré sami zadávali dostupné údaje v anglickom jazyku priamo do pripraveného on-line formulára. Formulár nekopíroval štruktúru AP Stratégie, a jeho úlohou nebolo monitorovať plnenie AP v ich celej šírke so zahrnutím všetkých aktivít a opatrení. Odpočet sa zameriaval na konkrétne opatrenia štátnych alebo verejných inštitúcií v oblasti inklúzie Rómov na území Slovenskej republiky, ktorých implementácia zasahovala do roku 2016, s dôrazom na napĺňanie odporúčania Rady o účinných opatreniach na integráciu Rómov.

2.3. Výročná monitorovacia správa

Formy a procesy monitorovania a hodnotenia Stratégie a jej AP zohľadňujú úlohy C.3. a C.6. uznesenia vlády Slovenskej republiky č. 1 z 11. januára 2012 v znení uznesenia vlády Slovenskej republiky č. 87/2017 z 22. februára 2017.⁷

Proces monitorovania Stratégie vychádza z metodického dokumentu *Monitorovanie a hodnotenie stratégie Slovenskej republiky pre integráciu Rómov do roku 2020*,⁸⁾ ktorý predstavuje jednotný proces, zásady a postupy monitorovania, podávania správ a informácií o stave a pokroku plnenia cieľov v oblasti integrácie Rómov a hodnotenia ich vplyvu pre účely úpravy, resp. prípadného prehodnotenia Stratégie. V závislosti od potrieb a podnetov, ktoré prispievajú k zvýšeniu kvality systému monitorovania a hodnotenia NRIS môže byť príslušný monitorovací dokument aktualizovaný.

⁷ USVRK v súlade s uznesením vlády Slovenskej republiky č. 1 z 11. januára 2012, bodmi C.3. a C.4., pripravil súhrnnú *Monitorovaciu správu plnenia Stratégie Slovenskej republiky pre integráciu Rómov do roku 2020 za roky 2012, 2013, 2014 a 2015*. Správa bola dňa 21. septembra 2016 vládou Slovenskej republiky vzatá na vedomie.

⁸⁾ Opatrenie splnomocnenca vlády Slovenskej republiky pre rómske komunity č. 3/2015 ktorým sa vydáva metodický dokument *Monitorovanie a hodnotenie stratégie Slovenskej republiky pre integráciu Rómov do roku 2020*.

Monitorovanie plnenia Stratégie má prebiehať formou výročnej *monitorovacej správy*, ktorá okrem popisu kľúčových informácií týkajúcich sa Stratégie má obsahovať prehľad vecnej a finančnej implementácie cieľov, opatrení a aktivít v predefinovanej, unifikovanej tabuľkovej forme.

Tabuľkový prehľad obsahuje nasledovný súbor údajov: opatrenia a konkrétne aktivity (v prípade relevantnosti) so stručnou deskripciou, t. j. cieľ opatrenia/aktivity, stručný popis konkrétnych činností vykonaných v rámci plnenia opatrenia/aktivity; termín plnenia; uvedenie zodpovedného subjektu a partnerov; v časti ukazovateľov sú vykazované: merateľné ukazovatele výstupov so stručným popisom, plánovanou⁹ a dosiahnutou hodnotou a uvedením zdroju dát; v rámci finančnej implementácie sú sledované: údaje o plánovanej finančnej alokácii a reálne čerpaných finančných prostriedkoch s uvedeným zdrojom. Tabuľky poskytujú informácie za každú tematickú oblasť, ktorá je predmetom Stratégie.

Rozsah údajov vyžaduje ich priebežný zber v sledovanom období na úrovni subjektov zodpovedných a spoluzodpovedných za plnenie jednotlivých politík.

⁹ Plánované hodnoty sú v súčasnosti stanovené iba v AP pre D.2.2. oblasť zamestnanosti. Plánované hodnoty pre merateľné ukazovatele ostatných oblastí budú vypracované počas roku 2017 v rámci aktivít NP MaH v súčinnosti s expertmi a schválené *Tematickou pracovnou skupinou splnomocnenca vlády Slovenskej republiky pre rómske komunity na monitorovanie a hodnotenie Stratégie*.

3. Monitorovanie aktivít a finančnej implementácie Stratégie

3.1. Monitorovanie aktivít Stratégie

Podrobný prehľad plnenia opatrení prostredníctvom aktivít prioritných oblastí Stratégie za monitorované obdobie 2016 tvorí príloha č. 1.

Prehľad plnenia je spracovaný vo forme tabuľky, do ktorej údaje priamo zadávali subjekty zodpovedné za plnenie jednotlivých aktivít (resp. opatrení v prípade oblasti zamestnanosť). Do tabuľky boli zaradené len tie aktivity, ktorých plnenie bolo naplánované na rok 2016.

V rámci hodnotenia stavu plnenia boli zodpovedným subjektom ponúknuté možnosti vyhodnotiť plnenie aktivity v nasledujúcich kategóriách: „splnená“, „je v riešení“, „neplní sa“. Vzhľadom na to, že implementácia niektorých aktivít, ktoré sa plnili počas monitorovaného obdobia 2016 presahuje aj do nasledujúcich rokov, bola kategória „splnená“ rozšírená na „splnená/ plní sa priebežne“. To umožnilo lepšie odlíšiť plnenie od kategórie „je v riešení“, ktoré sa tiež vzťahuje na aktivity, ktorých plnenie presahuje do ďalších rokov, nebolo by však možné označiť ich za „splnené“. Kategória „je v riešení“ bola používaná predovšetkým na hodnotenie stavu aktivít vo fáze prípravy implementácie.

Tabuľka „Súhrn stavu plnenia v oblastiach AP Stratégie za rok 2016“

Oblasti AP Stratégie	Počet aktivít/ opatrení za rok 2016	Stav plnenia		
		Splnená /plní sa priebežne	Je v riešení	Neplní sa
Oblasť vzdelávania	31	16	15	0
Oblasť zamestnanosti	14	3	10	1
Oblasť zdravia	2	1	1	0
Oblasť bývania	15	2	13	0
Oblasť finančného začlenenia	6	5	1	0
<i>Celkovo</i>	68	26	40	2

V prioritnej oblasti **vzdelávanie** (D.2.1. AP Stratégie) bolo spolu 31 aktivít opatrení, z ktorých v sledovanom období bolo 16 vyhodnotených ako „splnené/plní sa priebežne“ a 15 bolo „v riešení“. Ani jedna aktivita nebola vyhodnotená ako „neplní sa“.

V prioritnej oblasti **zamestnanosti** (D.2.2. AP Stratégie) boli zo 14 opatrení 3 vyhodnotené ako „splnené/plní sa priebežne“ a 10 bolo „v riešení“. Jedna aktivita bola vyhodnotená ako „neplní sa“.

V prioritnej oblasti **zdravia** (D.2.3. AP Stratégie) bola jedna z dvoch aktivít, ktoré sa mali plniť v sledovanom období 2016 ohodnotená jedna ako „splnená/plní sa priebežne“, a druhá bola „v riešení“.

V prioritnej oblasti **bývanie** (D.2.4. AP Stratégie) boli z 15 aktivít 2 vyhodnotené ako „splnené/plní sa priebežne“ a 13 bolo „v riešení“.

V prioritnej oblasti **finančného začlenenia** (D.2.5. AP Stratégie) bolo zo 6 aktivít opatrení 5 hodnotených ako „splnené/plnia sa priebežne“ a jedna bola „v riešení“.

3.2. Monitorovanie finančnej implementácie Stratégie

Celkový objem čerpaných finančných prostriedkov na plnenie opatrení Stratégie za rok 2016 predstavoval **11 700 526,25eur**.

Tabuľka „Čerpanie finančných prostriedkov za jednotlivé prioritné oblasti Stratégie za rok 2016“

Prioritná oblasť Stratégie	Hodnota čerpaných zdrojov v 2016 (v eurách)
Oblasť vzdelávania	1 545 037,42
Oblasť zamestnanosti	5 783 137,93
Oblasť zdravia	42 801,00
Oblasť bývania	4 329 549,89
Oblasť finančného začlenenia	0,00
<i>Celkovo</i>	11 700 526,25

Čerpanie zahŕňa zdroje z EŠIF ako aj zo štátneho rozpočtu. V rámci EŠIF išlo o čerpanie prostredníctvom OP ĽZ.

Zo zodpovedných rezortov, ktoré sa podieľali na plnení opatrení a aktivít AP Stratégie, dva zo zodpovedných subjektov - Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR a Ministerstvo spravodlivosti SR- nemali na predmetné obdobie alokované ani čerpané finančné prostriedky. Prehľad finančných prostriedkov za ostatné odpočítajúce rezorty zobrazuje nasledujúca tabuľka:

Tabuľka „Hodnoty alokovaných a čerpaných zdrojov v delení podľa rezortov zodpovedných za plnenie aktivít/opatrení Stratégie v roku 2016“

Zodpovedný rezort (zdroje čerpania)	Hodnota alokovaných zdrojov za 2016 ¹⁰ (v eurách)	Hodnota čerpaných zdrojov v 2016 (v eurách)
Ministerstvo vnútra SR + USVRK (štátny rozpočet Program 0D60704 + OP LZ, PO5, ŠC 5.1.1., ŠC 5.1.2., PO 6, ŠC 6.1.1.)	15 987 590,19	3 786 669,02
Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR (štátny rozpočet + OP LZ, PO1)	20 159 329,02	761 779,43
Ministerstvo dopravy a výstavby SR	1 000 000,00	3 939 780
Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR (štátny rozpočet + OP LZ, PO 2, PO 3, PO 4)	31 438 800,00	3 212 297,80
<i>Celkovo</i>	68 585 719,21	11 700 526,25

Pri príprave Stratégie sa predpokladalo, že niektoré z opatrení sa budú realizovať v pôsobnosti samospráv a neziskových organizácií prostredníctvom viaczdrojového financovania. Okrem zdrojov zo štátneho rozpočtu, EŠIF, dotácií zo štátneho rozpočtu, sa tiež predpokladalo použitie dotácií na podporu sociálnych a kultúrnych potrieb a riešenia mimoriadne nepriaznivých situácií rómskej komunity v pôsobnosti USVRK.

3.2.1. Dotačná schéma USVRK

V roku 2016 USVRK podporil v súvislosti s finančným zabezpečením plnenia Stratégie v rámci výzvy číslo USVRK-OKA-2016/000803 na predkladanie žiadostí o poskytnutie dotácie v pôsobnosti Ministerstva vnútra Slovenskej republiky nasledovné oblasti¹¹:

¹⁰ Výška alokovaných zdrojov podľa doložky vplyvov v rámci dokumentu Aktualizované akčné plány Stratégie Slovenskej republiky pre integráciu Rómov do roku 2020 na roky 2016 – 2018.

¹¹ Komisia odporúčala na podporu 97 projektov. Dvaja žiadatelia svoju žiadosť napriek schváleniu, kvôli zníženiu schválenej sumy, stiahli. Zmluvy nadobudli účinnosť po zverejnení v Centrálnom registri zmlúv.

a) Podpora **prístupu k pitnej a úžitkovej vode** v prostredí separovaných a segregovaných MRK s dôrazom na nízkonákladové opatrenia, § 2a písm. b) zákona č. 526/2010 Z. z. o poskytovaní dotácií v pôsobnosti Ministerstva vnútra Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 526/2010 Z. z.“):

- celková suma na schválené žiadosti: 42 801,00 EUR;
- dotácia bola určená na podporu prístupu k pitnej a úžitkovej vode v prostredí separovaných a segregovaných MRK formou nízkonákladových opatrení; na budovanie systému zásobovania pitnou vodou; na rozšírenie existujúcej distribučnej siete alebo jej rekonštrukciu v prípade zabezpečenia kapacitne vyhovujúcej dodávky pitnej vody, rovnako aj zariadenia na úpravu vody.

b) Podpora **dobudovania základnej technickej infraštruktúry** – miestne komunikácie (cesty) v MRK, § 2a písm. b) zákona č. 526/2010 Z. z.:

- celková suma na schválené žiadosti: 300 195,14 EUR;
- dotácia bola určená na podporu vybudovania, dobudovania a rekonštrukcie základnej technickej infraštruktúry - miestnych komunikácií, prístupových ciest a chodníkov k obydliam v MRK.

c) Podpora pilotného projektu na **budovanie systémov prestupného bývania** v rámci sociálnej mobility a integrácie obyvateľov MRK (výstavba a rekonštrukcia obydlií), § 2a písm. m) zákona č. 526/2010 Z. z.:

- celková suma na schválené žiadosti: 38 199,00 EUR;
- v rámci tejto aktivity boli finančné prostriedky dotácie smerované na projekty podporujúce zlepšenie životnej úrovne príslušníkov MRK, ich sociálneho postavenia, a to prostredníctvom pilotného projektu na budovanie systémov prestupného bývania v rámci sociálnej mobility a integrácie obyvateľov MRK.

d) Podpora **misijnej práce** v MRK:

- celková suma na schválené žiadosti: 15 500,00 EUR;
- s cieľom posilnenia intervencií v oblasti výchovy, vzdelávania a osvetovej práce bola podpora prioritne zameraná na činnosti realizované v rámci misijnej práce v prostredí MRK.

e) Podpora **zamestnanosti a zamestnateľnosti a umiestňovania na trh práce**:

- celková suma na schválené žiadosti: 83 199,150 EUR;
- v rámci tejto oblasti, bola podpora prioritne zameraná na projekty s cieľom podpory zlepšenia kvality života a dosahovania pokrokov v začleňovaní Rómov na trh práce. Podpora v rámci dotácie je poskytnutá na zakúpenie technológií a technologického vybavenia, najmä na podporu obecných podnikov a obecných sociálnych podnikov.

f) Podpora **budovania partnerstiev a spolupráce** pri riešení sociálnych a kultúrnych potrieb a riešenia mimoriadne nepriaznivých situácií rómskej komunity:

- celková suma na schválené žiadosti: 113 820,00 EUR;

- cieľom tejto aktivity bolo podporiť realizáciu pilotného programu podpory spolupráce oprávnených žiadateľov pri riešení sociálnych a kultúrnych potrieb a riešení mimoriadne nepriaznivých situácií rómskej komunity;
- podporené boli najmä projekty, kde bude zabezpečené partnerstvo minimálne piatich oprávnených žiadateľov, z ktorých jeden partner je oficiálnym žiadateľom zodpovedným za realizáciu projektu a zúčtovanie dotácie.

Podporených bolo celkovo 95 projektov v celkovej hodnote **625 934,29 eur**.

Okrem toho v roku 2016 boli **z prostriedkov dotácií** mimo výzvy podporené nasledujúce projekty:

- *Letná akadémia 2016* - OZ Divé maky: 3 000,00 EUR;
- *Pamätný deň rómskeho holokaustu - Porraimos "Amen ma bisteras"* - OZ EDRA – pracovná agentúra: 800,00 EUR;
- *Brave kids - Odvážne deti* - OZ Haliganda: 2 420,00 EUR;
- *Roma Spirit 2016* - Asociácia pre kultúru, vzdelávanie a komunikáciu (ACEC): 8 000,00 EUR;
- *Zlato Slovenska* - OZ Talentované deti Slovenska: 6 000,00 EUR;
- *Mentorská a tútorská podpora pre rómskych študentov stredných škôl* - Nadácia Rómsky vzdelávací fond - organizačná zložka zahraničnej nadácie Roma Education Fund: 12 000,00 EUR.

4. Záver

Predkladaný dokument monitoruje plnenie opatrení a aktivít aktualizovaných AP Stratégie v oblastiach vzdelávanie, zamestnanosť, bývanie, zdravie a finančné začlenenie.

Zo 68 aktivít/opatrení, ktorých plnenie bolo určené na rok 2016, bolo celkovo 26 vyhodnotených ako splnených, resp. plnených priebežne, 40 aktivít vyhodnotených v riešení a 2 aktivity boli vyhodnotené ako nesplnené.

Celkový objem čerpaných finančných zdrojov na plnenie opatrení v oblastiach v roku 2016 bol **11 700 526,2** eur.

Odpočítali jednotlivé rezorty určené ako zodpovedné subjekty za plnenie aktivít opatrení v roku 2016, menovite – Ministerstvo vnútra SR, Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR, Ministerstvo dopravy a výstavby SR, Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR, Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR a Ministerstvo spravodlivosti SR. Ministerstvo zdravotníctva SR sa síce má podieľať na plnení aktualizovaných AP Stratégie pre roky 2016-2018, avšak v sledovanom roku 2016 nefiguruje pri žiadnej z aktivít opatrení ako zodpovedný rezort. Z tohto dôvodu sa na procese monitorovania Stratégie nezúčastňovalo.

Zoznam použitých skratiek v materiáli a v prílohách

Agentúra FRA	Agentúra Európskej únie pre základné práva
ACEC	Asociácia pre kultúru, vzdelávanie a komunikáciu
AOTP	aktívne opatrenia trhu práce
AP	akčný plán / akčné plány
CO	Certifikačný orgán
CPPPaP	Centrum pedagogicko-psychologického poradenstva a prevenciu
CŠPP	Centrum špeciálno-pedagogického poradenstva
DG-JUST	Directorate-General for Justice and Consumers
DOP	dopytovo – orientovaný projekt
EAK 9.2	Ex ante kondicionalita č. 9.2
EK	Európska komisia
ES	Európske spoločenstvo
ESF	Európsky sociálny fond
EŠIF	Európske štrukturálne a investičné fondy
EU-SILC	Zisťovanie o príjmoch a životných podmienkach domácností
EÚ	Európska únia
FG	finančná gramotnosť
IA MPSVR SR	Implementačná agentúra Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky
IKT	informačno – komunikačné technológie
KI	komplexná inšpekcia
MDV SR	Ministerstvo dopravy a výstavby Slovenskej republiky
monitorovacia správa	monitorovacia správa plnenia Stratégie Slovenskej republiky pre integráciu Rómov do roku 2020
MPC	Metodicko-pedagogické centrum
MPRV SR	Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky
MPSVR SR	Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky
MRK	marginalizované rómske komunity
MS SR	Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky
MŠ	materská škola
MŠVVaŠ SR	Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky
MV SR	Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky
MVO	mimovládna organizácia
MŽP SR	Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky
N/A	nedostupné, nie je možné aplikovať
NFP	nenávratný finančný príspevok
NP	národný projekt
NP MaH	Národný projekt „Monitorovanie a hodnotenie inkluzívnych politík a ich dopad na marginalizované rómske komunity“
NP MRK 1	Národný projekt „Vzdelávaním pedagogických zamestnancov k inklúzii marginalizovaných rómskych komunit“

NP PKR	Národný projekt „Profesijný a kariérový rast“
NP PVP MRK	Národný projekt „Podpora vysporiadania pozemkov v marginalizovaných rómskych komunitách“
NP ŠOV	Národný projekt „Škola otvorená všetkým“
NP TSP I	Národný projekt „Terénna sociálna práca v obciach I“
NP TSP a TP	Národný projekt „Terénna sociálna práca a terénna práca v obciach s prítomnosťou marginalizovaných rómskych komunít“
NRIS	Národné stratégie integrácie Rómov
NR SR	Národná rada Slovenskej republiky
NŠFG	Národný štandard finančnej gramotnosti
NUCEM	Národný ústav certifikovaných meraní vzdelávania
OIMRK	odbor inklúzie marginalizovaných rómskych komunít (SEP MV SR)
OK	odbor kontroly Ministerstva školstva, výskumu, vedy a športu
OLAP	odbor legislatívy a aproximácie práva (MŠVVaŠ SR)
OP IZ	Operačný program Ľudské zdroje
OVO	odbor verejného obstarávania
PO	prioritná os
PŠ	praktická škola
PZ a OZ	pedagogickí zamestnanci a odborní zamestnanci
Rámec EÚ	Rámec EÚ pre vnútroštátne stratégie integrácie Rómov do roku 2020
RE-PAS	Rekvalifikácia ako príležitosť k spolupráci uchádzačov o zamestnanie, úradov práce, sociálnych vecí a rodiny a vzdelávacích inštitúcií
RK	rómske komunity
ROCEPO	Rómske vzdelávacie centrum Prešov, súčasť MPC
RSD PRO	Informačný systém riadenia sociálnych dávok – produkčný
SEP MV SR	sekcia európskych programov Ministerstva vnútra Slovenskej republiky
SFR	sekcia financovania a rozpočtu (MŠVVaŠ SR)
SIH	Slovak Investment Holding, a. s.
SO MV SR	Sprostredkovateľský orgán Ministerstva vnútra Slovenskej republiky
SORO	Sprostredkovateľský orgán pod riadiacim orgánom
SPF	Slovenský pozemkový fond
splnomocnenec	splnomocnenec vlády Slovenskej republiky pre rómske komunity
SR	Slovenská republika
SRŠ	sekcia regionálneho školstva (MŠVVaŠ SR)
SŠ	stredná škola
SŠFEÚ	sekcia štrukturálnych fondov EÚ (MŠVVaŠ SR)
Stratégia	Stratégia Slovenskej republiky pre integráciu Rómov do roku 2020
SVŠ	sekcia vysokých škôl (MŠVVaŠ SR)
SZP	sociálne znevýhodnené prostredie
SZRB AM	SZRB Asset Management, a.s
ŠC	špecifický cieľ
ŠIOV	Štátny inštitút odborného vzdelávania
ŠKD	školský klub detí

ŠPÚ	Štátny pedagogický ústav
ŠR	štátny rozpočet
ŠŠI	Štátna školská inšpekcia
ŠVVP	špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby
ŠVZ	špeciálne výchovné zariadenie
ŠZŠ	špeciálna základná škola
TSP/TP	terénni sociálni pracovníci / terénni pracovníci
TV	technická vybavenosť
UKF	Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre
UoZ	uchádzač o zamestnanie
USVRK	Úrad splnomocnenca vlády Slovenskej republiky pre rómske komunity
Ú. v. EÚ	Úradný vestník Európskej únie
ÚPSVaR	Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny
Úrady PSVaR	Úrady práce, sociálnych vecí a rodiny
VAOTP	vybrané aktívne opatrenia na trhu práce
VÚDPaP	Výskumný ústav detskej psychológie a patopsychológie
zákon č. 330/1991 Zb.	zákon č. 330/1991 Zb. o pozemkových úpravách, usporiadaní pozemkového vlastníctva, pozemkových úradoch, pozemkovom fonde a o pozemkových spoločenstvách v znení neskorších predpisov
Zb.	Zbierka zákonov
Z. z.	Zbierka zákonov (od roku 1993)
ZMOS	Združenie miest a obcí Slovenska
ZŠ	základná škola
ŽoNFP	žiadosť o nenávratný finančný príspevok